

Datum : 4 december 2007

Afdeling : SDC

Registratienummer: 2007INT214510

Nummer PS : PS2007BEM55

Commissie : geen

Portefeuillehouder Raven/Dekker

Titel : Uitvoeringsprogramma 2007-2011 met bijbehorende 9^e begrotingswijziging 2007 en 3^e begrotingswijziging 2008.

SAMENVATTING EN LEESWIJZER

Voor u ligt ter besluitvorming het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 met bijbehorende begrotingswijzigingen. De concept Samenwerkingsagenda's met gemeenten, samenwerkingsverbanden en VNG afdeling Utrecht 2008 zijn ter kennisname in de bijlage opgenomen.

Wij hebben eerder dit jaar een eerste versie van het Collegeprogramma aan u voorgelegd en met u besproken. Wij hebben goede nota genomen van uw zienswijzen hierover. Het voorliggende *Uitvoeringsprogramma* is de nadere uitwerking van het Collegeprogramma, en het kader voor de komende collegeperiode. Het is een ambitieus programma waarin we kiezen voor een optimale kwaliteit en duurzaamheid met als doel van Utrecht een excellente provincie te maken, een topregio, waar het goed wonen, werken en recreëren is, nu en in de toekomst.

Bij de opzet van het Uitvoeringsprogramma hebben wij de hoofdstukindeling van het Collegeprogramma gevolgd. Er is een belangrijke wijziging: we hebben het oorspronkelijke hoofdstuk 1 uit het Collegeprogramma (Onze Ambities en manier van werken) samengevoegd met de inleiding.

Om onze ambities waar te maken hebben wij intensieve samenwerking gezocht met gemeenten; in hoofdstuk 1 van het Uitvoeringsprogramma zijn we op dit proces ingegaan. Hierin staat op welke wijze wij de samenwerking met de gemeenten de komende jaren vorm willen geven en welke rol de Samenwerkingsagenda's daarbij zouden kunnen spelen. De *concept Samenwerkingsagenda's* geven u een beeld van het type afspraken dat we de komende periode met de gemeenten in gang willen zetten. Wij willen benadrukken dat de afspraken nog bestuurlijk bevestigd moeten worden door de gemeentebesturen. Op grond van onze bevindingen, de gesprekken met gemeenten en de daaruit gebleken behoeften stellen wij voor het budget van het al aangekondigde fonds Stedelijk bouwen en wonen aanzienlijk op te hogen en een nieuw fonds in te stellen voor het verplaatsen van hinderlijke bedrijven. Besluitvorming vindt plaats óf binnen reeds door u vastgestelde kaders óf binnen kaders die nog nader door u vastgesteld zullen worden.

Hoofdstuk 12 van het Uitvoeringsprogramma en de begrotingswijzigingen 2007 en 2008 geven inzicht in de *financiële onderbouwing* van onze plannen. De financiële omvang van het Collegeprogramma bedraagt 343 miljoen. Daarnaast houden wij rekening met een extra impuls ter hoogte van 75 miljoen. Totaal houden wij rekening met een bedrag van 418 miljoen. Wij vragen u nu de middelen voor de jaarschijven 2007 en 2008 beschikbaar te stellen. De dekking van deze 418 miljoen komt voor 118 miljoen uit de begrotingssaldi 2008 t/m 2011, voor 10 miljoen uit het voorlopig rekeningresultaat 2007 en voorlopig voor 290 miljoen uit het structuurfonds. Er is sprake van een voorlopige dekking uit het structuurfonds omdat de bestaande reserves en voorzieningen nog grondig worden herzien. Deze herziening kan nog financiële ruimte opleveren.

Wij vragen u in dit voorstel voor de jaarschijven 2007 en 2008 de noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen t.b.v. de nieuw in te stellen bestemmingsreserve "Uitvoeringsprogramma 2007-2011", te weten: 5,7 miljoen voor de jaarschijf 2007 en 83,5 miljoen voor de jaarschijf 2008.

Deze bedragen worden als volgt gedekt:

- 10 miljoen ten laste van het voorlopig rekeningresultaat 2007;
- 57,7 miljoen ten laste van het structuurfonds en
- 21,5 miljoen ten laste van het begrotingssaldo 2008.

Voor het beschikbaar stellen van de noodzakelijke middelen voor de jaarschijven 2009 tot en met 2011 zullen wij u voorstellen doen tijdens de begrotingsbehandelingen voor de betreffende jaren.

Proces Coalitieakkoord-Collegeprogramma-Uitvoeringsprogramma-Begroting

Op basis van het coalitieakkoord - de afspraken op hoofdlijnen tussen de coalitiepartners - hebben wij een Collegeprogramma opgesteld. Dit Collegeprogramma is richtinggevend voor ons dagelijks handelen. Wij hebben dit Collegeprogramma aan uw Staten voorgelegd. Uw reacties hebben wij betrokken bij de uitwerking van het Collegeprogramma in dit Uitvoeringsprogramma 2007-2011. Dit programma werkt het beleid voor 2008 zo concreet mogelijk uit en geeft een vooruitblik op de jaren 2009-2011. Het is een kaderstellend document voor deze collegeperiode.

In de programmabegroting 2008 is het reguliere (doorlopende) beleid opgenomen, in het Uitvoeringsprogramma de extra impuls die wij deze collegeperiode willen realiseren. Programmabegroting en Uitvoeringsprogramma zijn dan ook aanvullend op elkaar.

Vanaf 2009 zal de extra impuls van het Uitvoeringsprogramma op reguliere wijze worden opgenomen in de begroting en andere jaarcyclusproducten.

Resultaten en indicatoren

Tijdens de behandeling van het Collegeprogramma en de jaarrekening heeft u de nadrukkelijke wens uitgesproken te komen tot duidelijker geformuleerde doelstellingen en resultaten. Wij zijn aan die wens tegemoet te komen door per hoofdstuk een doelenboom, maatschappelijke effecten en concrete resultaten te benoemen. Wij zien dit als een flinke stap vooruit in een permanent proces van verbetering. Daarbij moeten wij wel aantekenen dat niet alle beleidsvelden zich even makkelijk lenen voor deze aanpak. De vorderingen binnen projecten met veel maatschappelijke dynamiek, zoals Groot Mijdrecht, en beleidsterreinen als Economische zaken, zijn in belangrijke mate afhankelijk van ontwikkelingen die buiten onze invloedssfeer liggen. Niettemin vinden wij het belangrijk om een ambitie neer te zetten en een handvat te hebben in de discussie over de effecten en resultaten van ons beleid.

Op uw verzoek worden in 2008 in het kader van het Masterplan Planning en Control alle indicatoren uit de P&C cyclus nader bekeken. Om die reden zijn voor het uitvoeringsprogramma de bestaande indicatoren uit het collegeprogramma overgenomen.

Proces om te komen tot Samenwerkingsagenda's

Wij zijn in een aantal stappen gekomen tot de voorliggende agenda's. In de eerste plaats hebben wij als college werkbezoeken afgelegd aan alle gemeenten. Wij hebben gemeenten gevraagd aan te geven welke prioriteiten in de samenwerking zij op de agenda willen zetten. Samen met het eerder genoemde Manifest gaf dit een lijst van punten die de kern van de Samenwerkingsagenda konden vormen. Vervolgens heeft er ambtelijk overleg plaatsgevonden met alle gemeentesecretarissen en zijn gemeenten en de samenwerkingsverbanden ambtelijk bezocht. Tijdens deze gesprekken zijn de agenda's in 'ruwe vorm' opgesteld. Vervolgens hebben wij die voorstellen geprioriteerd die een bijdrage kunnen leveren aan het provinciaal beleid. Ons streven is te komen tot een gezamenlijke ondertekening eind januari/begin februari 2008.

Globale analyse van de agendavoorstellen 2008

De gemeenten hebben positief gereageerd op het initiatief van de Samenwerkingsagenda. Dankzij de coöperatieve houding van de gemeenten zijn in zeer korte tijd 29 agenda's opgesteld; voor elke gemeente een agenda. Daarnaast zijn er 3 agenda's voor de samenwerkingsverbanden. De regio Eemland heeft hier vanwege de lopende interne strategiediscussie van af gezien. Ook met de VNG afdeling Utrecht is een agenda opgesteld. De VNG speelt een bijzondere rol. Zij was aanjager van het proces om tot een Samenwerkingsagenda te komen en heeft aangeboden de voortgang te monitoren. Daar hebben wij positief op gereageerd.

Kijkend naar de verzoeken van de gemeenten op dit moment, is er een top 8 van thema's die het meest gescoord hebben. In willekeurige volgorde zijn dat:

- verplaatsing milieuhinderlijke bedrijven
- jeugdzorg (o.a. Centra voor Jeugd en Gezin)
- stedelijke vernieuwing
- herstructurering van bedrijventerreinen
- duurzaamheid, milieu, groen en water
- aanpak wegennet (mobiliteit)
- cultureel erfgoed/cultuurhuizen
- leefbaarheid kleine kernen

In totaal zijn er 277 voorstellen voor afspraken door de gemeenten aangemeld. Wij hebben 54 voorstellen niet geprioriteerd voor de Samenwerkingsagenda omdat wij die beoordelen als lokaal/te weinig provinciale meerwaarde. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verbeteren van lokale wegen of het investeren in websites van gemeenten.

Er zijn 23 concrete projecten die in 2008 kunnen worden uitgevoerd, 185 voorstellen die het predikaat procesafpraak hebben gekregen en 15 voorstellen met het predikaat kennisafpraak. Conclusie is dan ook dat het merendeel van de ingediende voorstellen op de agenda's terecht zijn gekomen.

Zo heeft Amersfoort een pakket kant en klare projecten (IJsbaan, Amersfoort Spaarzaam) ingediend. Met de stad Utrecht willen wij komen tot een aantal afspraken over belangrijke onderwerpen, waaronder Jeugdzorg en de Uithof. Wij willen daarnaast met Utrecht tot afspraken komen over de Prachtwijken. Maar ook kleinere gemeenten zoals Bunschoten (Kuststrook), Leusden (Voedsel in de Vallei; Leusderheide) en Wijk bij Duurstede (Dorestad) hebben aansprekende projecten ingediend. Anderen hebben aandacht gevraagd voor kennis- en capaciteitsproblemen: zo heeft Breukelen gevraagd om er samen voor te zorgen dat de 'verkoop tijdens de verbouwing doorgaat' en de krachten te bundelen om tot een gebiedsontwikkeling te komen (Corridor). Houten heeft een breed palet aan projecten ingediend en neemt daarbij vooral het voortouw in duurzame innovatieve projecten (duurzame ontwikkeling station; innovatief energieproject in de glasteelt). Diverse gemeenten, waaronder Veenendaal en Loenen vragen aandacht voor het verplaatsen van hinderlijke bedrijven. Zeist wil nagaan of de tuinen van het Slot in ere kunnen worden hersteld en vraagt steun bij het op orde brengen van blusmogelijkheden op de Heuvelrug. De Bilt wil een eind maken aan de gevaarlijke situatie bij de NS overgang en vraagt om steun bij de ondertunneling. Soest wil op korte termijn komen tot een masterplan voor het dorp Soesterberg.

Wij hebben het proces met enthousiasme doorlopen en beschouwen dit als een eerste start van een dynamisch proces dat de komende jaren nog doorloopt. Dat geeft onze partners ook in 2008 en verder de gelegenheid om nieuwe samenwerkingsprojecten te agenderen.

Van agenderen naar uitvoeren

In totaal zijn er nu 33 concept agenda's voor 2008 waarin de onderwerpen van samenwerking voor 2008 staan *geagendeerd*. Na ondertekening van de agenda's door de (gemeente) besturen, is de uitwerking aan de orde. Enerzijds vragen wij de gemeenten om zo snel als mogelijk maar uiterlijk in het eerste kwartaal van 2008 te komen met projectplannen voor de ingediende 'uitvoerbare projecten 2008.' Aan de hand van deze projectvoorstellen vindt per project besluitvorming plaats over de provinciale bijdrage. Anderzijds willen wij samen met de gemeenten in dat eerste kwartaal komen tot duidelijke en afgebakende resultaatsafspraken voor tenminste 75% van de proces- en kennisafspraken. Zodra een dergelijke afspraak er is, wordt gestart met de uitvoering ervan.

Hiermee willen we een jaarlijkse cyclus gaan opbouwen waarin sprake is van agendering, uitwerking van de afspraken, uitvoering, rapportage en actualisering in de vorm van een nieuwe agenda voor het betreffende jaar. We willen hier in een open dialoog met de gemeenten nadere afspraken over maken.

Om de samenhang van de Samenwerkingsagenda's te bewaken, willen wij toewerken naar een programma. Dit programma, met daarin alle uitgewerkte afspraken voor 2008, is voorjaar 2008 gereed. Naast de afspraken over inhoud, zal er in dit programma ook aandacht zijn voor de wijze waarop we de samenwerking de komende jaren verder vorm willen geven en hoe we dat intern organiseren.

Financiële consequenties van de Samenwerkingsagenda's

De Samenwerkingsagenda's zijn nadrukkelijk *geen* subsidiebudgetten. In de meeste gevallen gaat het om het samen optrekken; het uitwisselen van kennis en kunde; het meedenken of meewerken. Maar er kan ook sprake zijn van financiële bijdragen. Dit gaat dan vooral om de uitvoerbare projecten waarmee naast gemeentelijke ook provinciale doelstellingen worden verwezenlijkt.

Overige financiële consequenties

Voor de gedetailleerde onderbouwing wordt verwezen naar hoofdstuk 12 van het Uitvoeringsprogramma.

Daarnaast willen wij u nog op een drietal zaken wijzen:

- Als gevolg van de extra vermogensonttrekkingen ten behoeve van het bestuursakkoord 2008 (23 mln) en de voorgestelde aanvullende impuls van het Uitvoeringsprogramma moeten de treasuryinkomsten voor de periode 2009 tot en met 2011 naar beneden bijgesteld te worden. Hiertoe zullen wij t.z.t. met een uitwerkingvoorstel komen.
- Onderdeel van de 9^e begrotingswijziging is een storting van 1,195 miljoen in de stelpost nog toe te wijzen middelen ten laste van de bestemmingsreserve Uitvoeringsprogramma 2007-2011. Dit omdat u dit bedrag vooruitlopend op het Uitvoeringsprogramma beschikbaar heeft gesteld (PS2007WMC01) voor het plan van aanpak van Bureau Jeugdzorg Utrecht ten laste van deze stelpost. Door middel van de 9^e begrotingswijziging 2007 wordt dit bedrag weer toegevoegd aan de stelpost nog toe te wijzen middelen.

- Tot slot willen wij u melden dat de komende maanden wordt gebruikt om de uitgangspunten en doelstellingen en de benodigde omvang van onze bestemmingsreserve en voorzieningen nogmaals kritisch te beoordelen. Wij zullen daartoe een nota reserves en voorzieningen aan u aanbieden. Tevens bezien wij dan wat de minimaal benodigde omvang van ons weerstandsvermogen is teneinde voldoende flexibel te kunnen inspelen op veranderende omstandigheden of ontwikkelingen.

Communicatie

Na afloop van de behandeling in Provinciale Staten op 17 december 2007 start de afdeling Communicatie de voorbereiding op de volgende producties:

- populaire versie Uitvoeringsprogramma
- pagina 'In de provincie'
- publicatie op de website
- kick off bijeenkomst Samenwerkingsagenda's

Bijlagen

- 1) 'Uitvoeren met hart voor de toekomst. Uitvoeringsprogramma van het College van Gedeputeerde Staten 2007-2011';
- 2) 9^e begrotingswijziging 2007; 3^e begrotingswijziging 2008 en gewijzigde meerjarenraming 2009-2011;
- 3) 'Samenwerken met hart voor de toekomst. Concept Samenwerkingsagenda's voor gemeenten, gemeentelijke samenwerkingsverbanden en de VNG afdeling Utrecht 2008';
- 4) 'Besturen met hart voor de toekomst. Collegeprogramma van het college van Gedeputeerde Staten 2007-2011'

Gedeputeerde Staten

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

Ontwerp-besluit

Besluit van 17 december 2007 houdende 'Uitvoeren met hart voor de toekomst. Uitvoeringsprogramma van Gedeputeerde Staten 2007-2011'

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 4 december 2007, afdeling SDC, nummer 2007INT214510;

Gelezen; het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 met bijbehorende begrotingswijzigingen;

Besluiten:

1. Het document 'Uitvoeren met hart voor de toekomst' vast te stellen als kader voor de huidige collegeperiode;
2. De bestemmingsreserve "Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in te stellen";
3. De 9e begrotingswijziging 2007 vast te stellen (5,7 miljoen);
4. de 3^e begrotingswijziging 2008 vast te stellen (83,5 miljoen);
5. Het gewijzigde meerjarenperspectief 2007-2011 vast te stellen.

voorzitter,

griffier,

Bijlage 1 – Kenmerken van de nieuwe reserve Uitvoeringsprogramma 2007-2011

Reserve Uitvoeringsprogramma 2007-2011

Doelstelling:	Realiseren van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011
Ingesteld:	Besluit van Provinciale Staten van 17 december 2007
Soort en naam:	Overige bestemmingsreserve. Het betreft een bestemmingsreserve conform artikel 43 lid 1c van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).
Plafond/streefbedrag:	418,2 miljoen euro.
Minimumbedrag:	Deze reserve mag niet negatief staan.
Toevoegingen:	Eenmalige storting van € 10 mln. in 2007 ten laste van het voorlopig rekeningresultaat 2007, 21,5 miljoen in 2008 ten laste van het begrotingssaldo 2008 en 57,7 miljoen in 2007 ten laste van het structuurfonds. Voor het beschikbaar stellen van de noodzakelijke middelen voor de jaarschijven 2009 tot en met 2011 zullen wij van u besluiten vragen tijdens de begrotingsbehandelingen voor de betreffende jaren.
Onttrekkingen:	Via de (programma) begroting kunnen middelen op basis van inschattingen worden onttrokken aan de bestemmingsreserve.
Beschikkingsbevoegdheid:	Gedeputeerde Staten; uiteraard besluiten Provinciale Staten formeel via begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening over de toevoegingen en onttrekkingen.
Rentebijdrage:	Geen